

Категорія справи № 916/60/13-г: **не визначено.**

Надіслано судом: **не визначено.** Зареєстровано: **25.07.2014.** Оприлюднено: **25.07.2014.**

Номер судового провадження: **не визначено**

ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД міста КИЄВА 01030, м.Київ, вул.Б.Хмельницького,44-Б тел. 284-18-98
РІШЕННЯ

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

Справа № 916/60/13-г 14.07.14

За позовом Товариства з обмеженою відповідальністю «Факторингова компанія «ФК Факторинг» **до третя особі** 1) Приватного підприємства «Спеціалізоване підприємство Юстиція» 2) Товариства з обмеженою відповідальністю «Гамма-Консалтинг» 1) Перший Приморський відділ державної виконавчої служби Одеського міського управління юстиції 2) Товариства з обмеженою відповідальністю «Комерційний банк «АРМА» **провизнання недійсними результатів торгів** **Колегія суддів у складі:**

Головуючий суддя Смирнова Ю.М.

Суддя Отрош І.М.

Суддя Ващенко

Т.М.

Представники сторін:

від позивача ОСОБА_1 - адвокат **від відповідачів** не з'явились **від третіх осіб** не з'явились У судовому засіданні 14.07.2014 судом у відповідності до статті 85 Господарського процесуального кодексу України було оголошено вступну та резолютивну частини рішення.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ:

Товариство з обмеженою відповідальністю «РК «Фактор» звернулось з позовом до Приватного підприємства «Спеціалізоване підприємство «Юстиція» (далі відповідач 1) та Товариства з обмеженою відповідальністю «Гамма - Консалтинг» (далі відповідач 2) про визнання недійсними прилюдних торгів з реалізації арештованого нерухомого майна, а саме: нежилых приміщень (номер-апартаменти з кухнею) АДРЕСА_1, які були проведені 18.04.2012.

Рішенням Господарського суду міста Києва від 20.08.2013 в позові відмовлено повністю.

Ухвалою Київського апеляційного господарського суду від 02.12.2013 назву позивача - Товариство з обмеженою відповідальністю «РК «Фактор» замінено на нову назву - Товариство з обмеженою відповідальністю «Факторингова компанія «ФК Факторинг».

Постановою Київського апеляційного господарського суду від 20.01.2014 апеляційну скаргу позивача залишено без задоволення, а рішення суду першої інстанції без змін.

Постановою Вищого господарського суду України від 13.03.2014 постанова Київського апеляційного господарського суду від 20.01.2014 та рішення Господарського суду міста Києва від 20.08.2013 в справі № 916/60/13-г скасовані, а справа направлена на новий розгляд до суду першої інстанції.

У відповідності до здійсненого розподілу автоматизованою системою документообігу суду, справу передано на новий розгляд судді Смирновій Ю.М., яка ухвалою суду від 21.03.2014 прийняла справу до свого провадження для нового розгляду, розгляд справи призначила на 23.04.2014.

Ухвалою Господарського суду міста Києва від 23.04.2014 розгляд справи № 916/60/13-г відкладено на 14.05.2014.

Ухвалою Господарського суду міста Києва від 14.05.2014 призначено колегіальний розгляд справи № 916/60/13-г.

Розпорядженням заступника голови Господарського суду міста Києва від 14.05.2014 для здійснення колегіального розгляду справи визначено наступний склад суду: головуєчий суддя Смирнова Ю.М., суддя Отрош І.М., суддя Ващенко Т.М.

Ухвалою Господарського суду міста Києва від 14.05.2014 колегією суддів у складі: головуєчий суддя Смирнова Ю.М., суддя Отрош І.М., суддя Ващенко Т.М. прийнято до свого провадження справу № 916/60/13-г, розгляд справи призначено на 24.06.2014.

06.05.2014 через канцелярію Господарського суду міста Києва від позивача надійшов документ з назвою «позовна заява (змінена від 03.05.2014) про визнання прилюдних торгів недійсними», в якій позивач просив суд:

- визнати недійсними прилюдні торги з реалізації арештованого нерухомого майна, а саме: нежилих приміщень (номер-апартаменти з кухнею) АДРЕСА_1, які були проведені 18.04.2012;
- скасувати протокол за № 10/007/12/І від 18.04.2012 Приватного підприємства «Спеціалізоване підприємство «Юстиція» від 18.04.2012 про проведення торгів.

14.05.2014 через канцелярію Господарського суду міста Києва від позивача надійшла заява, в якій позивач просив суд при вирішенні спору покласти на відповідача понесені позивачем судові витрати по оплаті послуг адвоката в сумі 50 000,00 грн., а також витрати по оплаті судового збору.

23.04.2014 позивач подав клопотання, в якому просив розглядати уточнену позовну заяву як заяву про зміну предмету позову. Ухвалою від 24.06.2014 зазначена заява прийнята судом до розгляду.

Вимоги позивача (з урахуванням поданої заяви) мотивовані тим, що прилюдні торги, які були проведені відповідачем-1 і оформлені протоколом № 10/007/12/І від 18.04.2012, є недійсними, оскільки проведені з порушенням вимог Закону України «Про іпотеку» та Закону України «Про виконавче провадження».

В ході нового розгляду справи відповідачі представників у судові засідання не направили, додаткових пояснень та заперечень проти позову не надали.

У раніше поданому письмовому відзиві відповідач-1 вказував на безпідставність та необґрунтованість позовних вимог. В обґрунтування заперечень посилався на те, що реалізація на прилюдних торгах нерухомого майна - нежилих приміщень (номер-апартаменти з кухнею) АДРЕСА_1, здійснювалась відповідачем-1 на підставі договору № 10/007/12/і від 17.02.2012 про надання послуг по організації і проведенню прилюдних торгів з реалізації арештованого нерухомого майна, укладеного з Першим Приморським відділом ДВС Одеського міського управління юстиції, та з урахуванням усіх вимог, що ставляться до підготовки і проведення прилюдних торгів, обумовлених Законом України «Про іпотеку». В додаткове обґрунтування заперечень посилався зокрема на те, що підставою для визнання прилюдних торгів недійсними є порушення прав та охоронюваних законом інтересів особи, яка оспорує прилюдні торги, проте позивачем не доведено порушення саме його прав та охоронюваних законом інтересів.

Відповідач-2 у письмовому відзиві на позов вказував на те, що ним було придбане з прилюдних торгів, проведених 18.04.2012 нерухоме майно - нежилі приміщення (номер-апартаменти з кухнею) АДРЕСА_1; вказане майно придбано ним з дотриманням процедури проведення прилюдних торгів, обумовленої вимогами чинного законодавства; кошти за придбане майно в сумі 454 764,41 грн. було перераховано на розрахунковий рахунок Першого Приморського відділу ДВС Одеського міського управління юстиції, як і гарантійний внесок в сумі 23 884,59 грн.; відповідачем-2 отримано відповідне свідоцтво про право власності, зареєстроване в КП «Одеське міське бюро технічної інвентаризації та реєстрації права власності на об'єкти нерухомості».

Відповідно до статті 75 Господарського процесуального кодексу України справа розглядається за наявними в ній матеріалами.

Дослідивши матеріали справи, заслухавши пояснення представника позивача, Господарський суд міста Києва

ВСТАНОВИВ:

11.02.2008 між Товариством з обмеженою відповідальністю «Комерційний банк «АРМА» (далі - Банк) та ОСОБА_2 (далі - Позичальник) було укладено кредитний договір № 33-14/06-08 (далі - Кредитний договір), за яким Банк надав Позичальнику кредит в розмірі 140 000,00 Євро, терміном користування до 10.02.2009 та сплатою процентів за користування кредитом у розмірі 14,00% річних.

В забезпечення виконання зобов'язань Позичальника за Кредитним договором 15.02.2008 між Банком (Іпотекодержатель) та ОСОБА_2 (Іпотекодавець) було укладено договір іпотеки (далі - договір іпотеки), предметом якого є нерухоме майно, а саме нежилі приміщення (номер-апартаменти з кухнею) АДРЕСА_1, що складаються з нежилых приміщень 5 поверху: 1 - коридор, 2 - кладовка, 3-санвузол, 4-основне, загальною площею 100,4 кв. м., що був посвідчений приватним нотаріусом Одеського міського нотаріального округу ОСОБА_3 15.02.2008 та зареєстрований в реєстрі за номером 648.

19.02.2010 постановою правління Національного банку України № 79 «Про відкликання банківської ліцензії та ініціювання процедури ліквідації Товариства з обмеженою відповідальністю «Комерційний банк «АРМА» постановлено з 22.02.2010 відкликати банківську ліцензію та ініціювати процедуру ліквідації Товариства з обмеженою відповідальністю «Комерційний банк «АРМА»; призначити ліквідатором Товариства з обмеженою відповідальністю «Комерційний банк «АРМА» фізичну особу - незалежного експерта ОСОБА_4.

15.04.2010 Господарським судом міста Києва у справі № 4/148 прийнято рішення, яким підтверджено відповідність застосування процедури ліквідації Товариства з обмеженою відповідальністю Комерційний банк «АРМА» з боку Національного банку України вимогам Закону України «Про банки і банківську діяльність» та підтверджено кандидатуру ліквідатора Товариства з обмеженою відповідальністю Комерційний банк «АРМА» ОСОБА_4.

У зв'язку з невиконанням Позичальником умов Кредитного договору, 26.07.2011 приватним нотаріусом Одеського міського нотаріального округу ОСОБА_3 вчинено виконавчий напис, зареєстрований в реєстрі за № 1303 про стягнення заборгованості у сумі 2 284 016,11 грн. шляхом звернення стягнення на нежилі приміщення (номер-апартаменти з кухнею) АДРЕСА_1, що складаються з нежилых приміщень 5 поверху: 1 - коридор, 2 - кладовка, 3-санвузол, 4-основне, загальною площею 100,4 кв. м., що належать ОСОБА_2.

04.08.2011 Першим Приморським відділом державної виконавчої служби Одеського міського управління юстиції винесено постанову про відкриття виконавчого провадження ВП № 30940703 про примусове виконання виконавчого напису № 1303 від 26.07.2011, за яким стягувачами є ТОВ КБ «Арма» та ПАТ «Ерст Банк», боржником є ОСОБА_2.

23.08.2011 Першим Приморським відділом державної виконавчої служби Одеського міського управління юстиції при примусовому виконанні виконавчого напису № 1303 від 26.07.2011 складено акт опису й арешту майна, зокрема приміщення (номер-апартаменти з кухнею) АДРЕСА_1, загальною площею 100,4 кв. м. Описане майно передано на відповідальне зберігання представнику відповідача-1 - ОСОБА_5

30.08.2011 Першим Приморським відділом державної виконавчої служби Одеського міського управління юстиції винесено постанову про призначення експерта, суб'єкта оціночної діяльності - суб'єкта господарювання для участі у виконавчому провадженні, згідно якої призначено ТОВ «Росла» в особі ОСОБА_6

27.09.2011 Банк, що є іпотекодержателем, направив листа, в якому зазначив, що не заперечує проти проведення експертом ОСОБА_6 оцінки майна.

11.10.2011 експертом - оцінювачем ОСОБА_6(кваліфікаційне свідоцтво оцінювача НОМЕР_1, видане 02.04.2005 Фондом державного майна України) складено звіт про незалежну оцінку нежилых приміщень (номер-апартаменти з кухнею) АДРЕСА_1, загальною площею 100,4 кв. м.: основна - 77,9 кв. м., підсобна - 18,4 кв. м., корисна 96,3 кв. м., відповідно до якого ринкова вартість зазначеного майна без ПДВ становить 478 649,00 грн.

Згідно п. 1.2. Тимчасового положення про порядок проведення прилюдних торгів з реалізації арештованого нерухомого майна, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 27.10.1999 № 68/5 та

зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.11.1999 за № 745/4038 (далі - Положення) прилюдні торги з реалізації арештованого нерухомого майна за заявкою державного виконавця організує і проводить спеціалізована організація, з якою органом державної виконавчої служби укладено відповідний договір.

06.01.2012 між Державною виконавчою службою України (ДВС України) та Приватним підприємством «Спеціалізоване підприємство «Юстиція» (Організація) укладено генеральний договір № 1 про реалізацію арештованого майна, на яке звернено стягнення державними виконавцями при примусовому виконанні рішень.

За умовами вказаного договору ДВС України доручило, а Організація особисто за місцем її реєстрації або через свої філії у відповідних адміністративно-територіальних одиницях за дорученням Організації, зобов'язалось приймати від органів державної виконавчої служби та реалізовувати арештоване майно, на яке звернення стягнення державним виконавцем при примусовому виконанні рішень, шляхом його продажу на прилюдних торгах, аукціонах та на комісійних умовах, а також забезпечувати належне зберігання арештованого майна та його перевезення.

17.02.2012 між Першим Приморським відділом державної виконавчої служби Одеського міського управління юстиції (Відділ) та Приватним підприємством «Спеціалізоване підприємство «Юстиція» в особі Одеської філії (Спеціалізована організація) укладено договір № 10/00712/і про надання послуг по організації і проведенню прилюдних торгів з реалізації арештованого нерухомого майна (далі - договір).

Відповідно до п. 1.1. договору його предметом є здійснення сторонами дій, пов'язаних з виконанням умов Генерального договору про реалізацію арештованого майна, на яке звернено стягнення державними виконавцями при примусовому виконанні рішень № 1 від 06.01.2012 (далі - генеральний договір) з надання послуг з реалізації арештованого нерухомого майна шляхом його продажу на прилюдних торгах, на яке звернено стягнення державним виконавцем при примусовому виконанні рішень судів та інших органів (посадових осіб).

За цим договором Відділ передає спеціалізованій організації нерухоме майно арештоване державним виконавцем (далі - майно), а спеціалізована організація надає послуги з організації і проведення прилюдних торгів з реалізації нерухомого майна у порядку, визначеному Законом України «Про виконавче провадження», іншими законами України, Тимчасовим положення про порядок проведення прилюдних торгів з реалізації арештованого нерухомого майна, затвердженим наказом Міністерства юстиції України від 27.10.1999 № 68/5 (п. 1.2. договору).

На прилюдні торги передається нерухоме майно за наступною характеристикою: Нерухоме майно арештовано при примусовому виконанні виконавчого напису № 1303, виданого 26.07.2011 приватним нотаріусом Одеського міського нотаріального округу про стягнення з ОСОБА_2 на користь ТОВ КБ «АРМА» 2 284 016,11 грн. шляхом звернення стягнення на нежиле приміщення (номер-апартаменти з кухнею) АДРЕСА_1, що складаються з нежилых приміщень 5 поверху: 1 - коридор, 2 - кладовка, 3-санвузол, 4-основне, загальною площею 100,4 кв. м., що належать ОСОБА_2, виконавчого листа № 2-2442 від 31.05.2011, виданого Малиновським районним судом м. Одеси про стягнення боргу з ОСОБА_2 на користь ПАТ «Ерсте Банк».

Відповідно до Акту опису й арешту майна від 23.08.2011 майно прийняв на відповідальне зберігання представник ПП «СП «Юстиція» - ОСОБА_5

Найменування майна, яке підлягає реалізації з прилюдних торгів: нежитлове приміщення (номер-апартаменти з кухнею) АДРЕСА_1; стартова (початкова) ціна становить: 478 649,00 грн. (п. 1.4. договору).

Згідно п. 3.5 Положення спеціалізована організація, яка проводить публічні торги, не пізніше як за 15 днів до дня проведення публічних торгів публікує в порядку, визначеному Положенням про Єдиний державний реєстр виконавчих проваджень, затвердженим наказом Міністерства юстиції України № 43/5 від 20.05.2003, зареєстрованим у Мін'юсті 21.05.2003 за № 388/7709 (зі змінами), на відповідному веб-сайті інформацію про нерухоме майно, що реалізується. Оголошення про проведення прилюдних торгів має бути розміщене не пізніше семи днів з моменту укладення договору про реалізацію майна, а у випадку проведення повторних торгів - не пізніше семи днів з моменту переоцінки майна.

Одночасно ця інформація може бути розміщена в засобах масової інформації.

Відповідно до п. 3.6 Положення зміст інформаційного повідомлення повинен містити: найменування, опис і характеристику нерухомого майна; його місцезнаходження (адресу); стартову ціну; строки сплати та суму гарантійного внеску учасника прилюдних торгів, найменування, адресу банку, номер рахунка спеціалізованої організації для його сплати; порядок та строки розрахунку за придбане на публічних торгах майно, номер депозитного рахунку органу державної виконавчої служби для сплати коштів; дату, час та місце ознайомлення з майном; дату, час та місце проведення прилюдних торгів; реквізити спеціалізованої організації, яка проводить прилюдні торги; кінцевий термін реєстрації для участі у прилюдних торгах; інші відомості, потрібні для проведення прилюдних торгів.

До матеріалів справи залучені повідомлення з сайту системи реалізації конфіскованого та арештованого майна щодо інформації реалізації майна яке було предметом договору іпотеки.

Частина 3 ст. 43 Закону України «Про іпотеку» визначає, що організатор прилюдних торгів не пізніше ніж за 15 днів до дня початку прилюдних торгів публікує за місцезнаходженням предмета іпотеки принаймні в двох місцевих друкованих засобах масової інформації повідомлення про проведення прилюдних торгів. У повідомленні зазначається інформація про день, час, місце проведення прилюдних торгів, опис предмета іпотеки, що підлягає продажу, місце, де можна отримати додаткову інформацію про умови проведення прилюдних торгів та іншу необхідну інформацію.

Матеріали справи свідчать про те, що умови ч. 3 ст. 43 Закону України «Про іпотеку» було виконано.

Згідно з п. 3.11. Положення спеціалізована організація письмово повідомляє державного виконавця, стягувача та боржника про дату, час, місце проведення прилюдних торгів, а також стартову ціну реалізації майна.

Частина 5 статті 43 Закону України «Про іпотеку» встановлює, що не пізніше дня публікації повідомлення про проведення прилюдних торгів у засобах масової інформації організатор прилюдних торгів письмово сповіщає державного виконавця, іпотекодавця, іпотекодержателя та всіх осіб, що мають зареєстровані у встановленому законом порядку права та вимоги на предмет іпотеки, про день, час і місце проведення прилюдних торгів та про початкову ціну продажу майна.

Матеріали справи свідчать про те, що вимоги ч. 5 ст. 43 Закону України «Про іпотеку» також виконано.

До матеріалів справи залучено протокол проведення торгів № 10/007/12/1 від 18.04.2012, згідно з яким стартова і продажна ціна арештованого майна визначена на рівні 478649,00 грн; майно, яке було предметом договору іпотеки, продано за 454 776, 41 грн учаснику торгів - відповідачу - 2.

Обставини справи свідчать, що 01.11.2011 між Товариством з обмеженою відповідальністю «Комерційний банк «АРМА» (Продавець) та Товариством з обмеженою відповідальністю «РК Фактор» (Покупець) було укладено біржову угоду довір купівлі-продажу № 01471, відповідно до якого Продавець передав у власність, а Покупець (позивач) прийняв та зобов'язався сплатити наступне майно: майнові права за кредитними договорами в кількості 16 (шістнадцять) шт.

01.12.2011 між Товариством з обмеженою відповідальністю «Комерційний банк «АРМА» (Клієнт) та Товариством з обмеженою відповідальністю «РК Фактор» (Фактор) укладено договір факторингу за № 01.12/05, відповідно до якого Фактор (позивач) зобов'язався передати грошові кошти в розпорядження Клієнта, на підставі протоколу № 01471 проведення відкритих прилюдних біржових торгів на ТБ «НАША» від 01.11.2011 та біржової угоди довір купівлі-продажу № 0471 від 01.11.2011, а Клієнт відступає позивачу свої права грошової вимоги до ОСОБА_2 за Кредитним договором, укладеним між Банком та Позичальником.

У постанові Вищого господарського суду України від 13.03.2014 відзначається, що при новому розгляді справи судам необхідно дати оцінку чи порушені права позивача з урахуванням тієї обставини, що договір факторингу було підписано між позивачем та ТОВ «Комерційний банк «Арма» 01.12.2011, а торги відбулися 18.04.2012; визначити, чи можуть бути висновки, викладені в постанові Одеського окружного адміністративного суду у справі № 15/70/2595/2012 щодо дійсності оцінки майна від 10.11.2011 преюдиціальним фактом у даній справі відповідно до ст. 35 Господарського процесуального кодексу України, з урахуванням приписів п. 5 ст. 58 Закону України «Про виконавче провадження».

У зв'язку з цим суд відзначає таке.

Відповідно до ч. 1 статті 7 Закону України «Про виконавче провадження», учасниками виконавчого провадження є державний виконавець, сторони, представники сторін, прокурор, експерти, спеціалісти, перекладачі, суб'єкти оціночної діяльності - суб'єкти господарювання.

Статтею 8 Закону України «Про виконавче провадження» визначено, що сторонами у виконавчому провадженні є стягувач і боржник (ч. 1). Стягувачем є фізична або юридична особа, на користь чи в інтересах якої видано виконавчий документ. Боржником є фізична або юридична особа, визначена виконавчим документом (ч. 2). У разі вибуття однієї із сторін державний виконавець з власної ініціативи або за заявою сторони, а також сама заінтересована сторона мають право звернутися до суду із заявою про заміну сторони її правонаступником. Для правонаступника усі дії, вчинені до його вступу у виконавче провадження, обов'язкові тією мірою, якою вони були б обов'язковими для сторони, яку правонаступник замінив (ч. 5).

Частиною 1 статті 1077 Цивільного кодексу України визначено, що за договором факторингу (фінансування під відступлення права грошової вимоги) одна сторона (фактор) передає або зобов'язується передати грошові кошти в розпорядження другої сторони (клієнта) за плату (у будь-який передбачений договором спосіб), а клієнт відступає або зобов'язується відступити факторові своє право грошової вимоги до третьої особи (боржника).

Згідно статті 1078 Цивільного кодексу України, предметом договору факторингу може бути право грошової вимоги, строк платежу за якою настав (наявна вимога), а також право вимоги, яке виникне в майбутньому (майбутня вимога) (ч. 1). Майбутня вимога вважається переданою фактору з дня виникнення права вимоги до боржника. Якщо передання права грошової вимоги обумовлене певною подією, воно вважається переданим з моменту настання цієї події (ч. 2).

Ч. 1 статті 1084 Цивільного кодексу України визначено, якщо відповідно до умов договору факторингу фінансування клієнта здійснюється шляхом купівлі у нього фактором права грошової вимоги, фактор набуває права на всі суми, які він одержить від боржника на виконання вимоги, а клієнт не відповідає перед фактором, якщо одержані ним суми є меншими від суми, сплаченої фактором клієнтові. У цих випадках додаткове оформлення відступлення права грошової вимоги не вимагається. Клієнт може відступити факторові свою грошову вимогу до боржника з метою забезпечення виконання зобов'язання клієнта перед фактором.

Як встановлено судом та вказувалось вище, у зв'язку з невиконанням позичальником умов кредитного договору 26.07.2011 приватним нотаріусом Одеського міського нотаріального округу ОСОБА_3 вчинено виконавчий напис, зареєстрований в реєстрі за № 1303 про стягнення з ОСОБА_2 заборгованості у сумі 2 284 016,11 грн. шляхом звернення стягнення на нежилі приміщення, належні позичальнику, а саме: (номер-апартаменти з кухнею) АДРЕСА_1, що складаються з нежилых приміщень 5 поверху: 1 - коридор, 2 - кладовка, 3-санвузол, 4-основне, загальною площею 100,4 кв. м

04.08.2011 Першим Приморським відділом державної виконавчої служби Одеського міського управління юстиції винесено постанову про відкриття виконавчого провадження ВП № 30940703 про примусове виконання виконавчого напису № 1303 від 26.07.2011, за яким стягувачами є ТОВ КБ «Арма» та ПАТ «Ерст Банк», боржником є ОСОБА_2.

В подальшому, ухвалою Приморського районного суду міста Одеси від 18.06.2012 було задоволено заяву Товариства з обмеженою відповідальністю «РК «Фактор» про заміну сторони виконавчого провадження, а саме: замінено сторону у виконавчому провадженні з виконання виконавчого напису приватного нотаріуса Одеського міського нотаріального округу ОСОБА_3, зареєстрованого в реєстрі за № 1303 про стягнення з ОСОБА_2 заборгованості у сумі 2 284 016,11 грн. шляхом звернення стягнення на нежилі приміщення (номер-апартаменти з кухнею) АДРЕСА_1, що складаються з нежилых приміщень 5 поверху: 1 - коридор, 2 - кладовка, 3-санвузол, 4-основне, загальною площею 100,4 кв. м., що належать ОСОБА_2, а саме: замінено стягувача - ТОВ КБ «АРМА» на його правонаступника - ТОВ «РК «Фактор» (Товариство з обмеженою відповідальністю «РК «Фактор» змінило назву на Товариство з обмеженою відповідальністю «Факторингова компанія «ФК Факторинг» без зміни організаційно - правової форми).

Таким чином, статусу сторони виконавчого провадження, обумовленого статтею 8 Закону України «Про виконавче провадження», позивач набув з моменту внесення ухвали Приморського районного суду міста Одеси від 18.06.2012 про заміну сторони виконавчого провадження.

Укладення відповідного правочину факторингу № 01.12/05 від 01.12.2011 створило права та обов'язки виключно для його сторін - позивача та Товариства з обмеженою відповідальністю «Комерційний банк

«Арма» і зумовило заміну кредитора у зобов'язанні згідно з нормами матеріального права. Як випливає з п. 1.2 договору факторингу, до позивача переходять права банку як кредитора в грошових зобов'язаннях, що виникли із кредитного договору відносно усіх прав банку, у тому числі на отримання від боржника сум основного боргу, процентів, неустойки, а також усі права на забезпечення виконання зобов'язань. Також позивачу переходять права вимоги щодо подальшого нарахування та стягнення процентів, неустойки до моменту повного виконання грошових зобов'язань.

Однак на стадії виконавчого провадження з виконання виконавчого напису нотаріуса, в ході якої і відбувалися спірні торги, необхідним є дотримання процесуальної процедури, визначеної законом та здійснення процесуального правонаступництва.

Тому до 18.06.2012 стороною виконавчого провадження, а саме стягувачем за виконавчим документом (виконавчим написом приватного нотаріуса Одеського міського нотаріального округу ОСОБА_3, зареєстрованого в реєстрі за № 1303 про стягнення з ОСОБА_2 заборгованості у сумі 2 284 016,11 грн. шляхом звернення стягнення на нежилі приміщення (номер-апартаменти з кухнею) АДРЕСА_1, що складаються з нежилых приміщень 5 поверху: 1 - коридор, 2 - кладовка, 3-санвузол, 4-основне, загальною площею 100,4 кв. м., що належать ОСОБА_2), а отже і учасником спірних правовідносин, які виникли в рамках такого виконавчого провадження, було саме ТОВ КБ «АРМА».

Згідно ч. 1 статті 16 Цивільного кодексу України кожна особа має право звернутися до суду за захистом свого особистого немайнового або майнового права та інтересу.

У зв'язку з цим суд відзначає, що на момент проведення спірних торгів, що здійснювалися в межах виконавчого провадження з примусового виконання виконавчого напису нотаріуса про звернення стягнення на нерухоме майно, права позивача порушені не були, оскільки стороною вказаного виконавчого провадження позивач став лише 18.06.2012.

Згідно з правовою позицією Верховного Суду України, викладеною в Аналізі практики застосування судами ст. 16 Цивільного кодексу України від 01.04.2014, відносно порушень, допущених державним виконавцем при здійсненні своїх повноважень, передбачених Законом України від 21 квітня 1999 року N 606-XIV «Про виконавче провадження», до призначення прилюдних торгів, у тому числі щодо відкриття виконавчого провадження, накладення арешту на майно, визначення вартості чи оцінки майна тощо (ст. ст. 18, 24 - 27, 32, 33, 55, 57 цього Закону), то такі дії (бездіяльність) державного виконавця підлягають оскарженню в порядку, передбаченому цим Законом (зокрема, ч. 7 ст. 24, ч. 4 ст. 26, ч. 3 ст. 32, ч. 3 ст. 36, ч. 2 ст. 57, ст. ст. 55, 85 Закону).

Отже, дії державного виконавця у виконавчому провадженні, які не стосуються правил проведення прилюдних торгів, мають самостійний спосіб оскарження й не можуть бути підставою для визнання прилюдних торгів недійсними (постанова Верховного Суду України від 24 жовтня 2012 року у справі № 6-116цс12).

Умови та порядок виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб), що підлягають примусовому виконанню в разі невиконання їх у добровільному порядку на час вчинення виконавчих дій визначає Закон України «Про виконавче провадження» та Інструкція про проведення виконавчих дій, затверджена наказом Міністерства юстиції України № 74/5 від 15.12.1999 (була чинною на момент спірних правовідносин).

Цим Законом визначено загальні правові основи організації та діяльності державної виконавчої служби, її завдання та компетенцію, а також визначено учасників виконавчого провадження, закріплено їхні права та обов'язки, у тому числі право стягувачів і боржників та інших учасників виконавчого провадження на оскарження дій (бездіяльності) державного виконавця та порядок цього оскарження.

Разом із тим, аналіз положень Закону України «Про виконавче провадження» та Інструкція про проведення виконавчих дій свідчить про те, що вони не встановлюють порядку та правил проведення прилюдних торгів, а лише закріплюють, як і ст. 650 Цивільного кодексу України, такий спосіб реалізації майна, як його продаж на прилюдних торгах, і відсилають до інших нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України та Міністерства юстиції України, якими повинен визначатися порядок проведення прилюдних торгів з реалізації арештованого майна (ст. 62 Закону України «Про виконавче провадження»).

Відповідно до положень зазначених правових норм державний виконавець здійснює лише підготовчі дії з метою проведення прилюдних торгів, а самі прилюдні торги з реалізації нерухомого майна організовують і проводять спеціалізовані організації, з якими державною виконавчою службою укладається відповідний договір (п. 5.11 Інструкції № 74/5 від 15.12.1999).

Правила ж проведення прилюдних торгів визначені Положенням.

Цим Положенням визначено, що прилюдні торги є спеціальною процедурою продажу майна, за результатами якої власником майна стає покупець, який у ході торгів запропонував за нього найвищу ціну (п. 2.2 Положення), та передбачені певні правила проведення цих торгів, а саме: по-перше, правила, які визначають процедуру підготовки, проведення торгів (опублікування інформаційного повідомлення певного змісту про реалізацію нерухомого майна; направлення письмового повідомлення державному виконавцю, стягувачу та боржнику про дату, час, місце проведення прилюдних торгів, а також стартову ціну реалізації майна) (розд. 3); по-друге, правила, які регулюють сам порядок проведення торгів (розд. 4) і, по-третє, ті правила, які стосуються оформлення кінцевих результатів торгів (розд. 6).

Таким чином, виходячи з аналізу правової природи процедури реалізації майна на прилюдних торгах, яка полягає в продажу майна, тобто в забезпеченні переходу права власності на майно боржника, на яке звернено стягнення, до покупця - учасника прилюдних торгів, та ураховуючи особливості, передбачені законодавством щодо проведення прилюдних торгів, складання за результатами їх проведення акта про проведення прилюдних торгів є оформленням договірних відносин купівлі-продажу майна на публічних торгах, а відтак є правочином.

Такий висновок узгоджується й з нормами ст. ст. 650, 655 та ч. 4 ст. 656 Цивільного кодексу України, які відносять до договорів купівлі-продажу процедуру прилюдних торгів, результатом яких є видача нотаріусом свідоцтва про придбання майна з прилюдних торгів на підставі складеного та затвердженого в установленому порядку акта державного виконавця про проведені торги.

Отже, ураховуючи те, що відчуження майна з прилюдних торгів відноситься до угод купівлі-продажу, така угода може визнаватись недійсною в судовому порядку з підстав недодержання в момент її вчинення вимог, які встановлені ч.ч. 1 - 3 та 6 ст. 203 Цивільного кодексу України (ч. 1 ст. 215 цього Кодексу).

Оскільки, зі змісту ч. 1 ст. 215 Цивільного кодексу України підставами недійсності укладеного за результатами прилюдних торгів правочину є недодержання вимог закону в момент його укладення, тобто безпосередньо за результатами прилюдних торгів, то підставами для визнання прилюдних торгів недійсними є порушення встановлених законодавством правил проведення торгів, визначених саме Положенням.

Наведені вище позиція узгоджується з правовою позицією Верховного Суду України, викладеною в Аналізі практики застосування судами ст. 16 Цивільного кодексу України від 01.04.2014.

Відповідно до п. 5. ст. 58 Закону України «Про виконавче провадження» звіт про оцінку майна у виконавчому провадженні вважається чинним протягом шести місяців з дня його підписання суб'єктом оціночної діяльності - суб'єктом господарювання. Після закінчення цього строку оцінка майна проводиться повторно.

Відповідно до ч. 3 статті 62 названого Закону майно передається на реалізацію за ціною та в порядку, визначеними статтею 58 цього Закону.

Як встановлено судом, звіт про незалежну оцінку арештованого майна складено експертом 11.10.2011. Для реалізації майно було передано 28.12.2011. Торги проведено 18.04.2012. Повторна оцінка майна не проводилася.

Статтею 35 Господарського процесуального кодексу України визначено, що обставини, які визнаються сторонами та іншими особами, які беруть участь у справі, можуть не доказуватися перед судом, якщо в суду не виникає сумніву щодо достовірності цих обставин та добровільності їх визнання. Обставини, визнані судом загальновідомими, не потребують доказування. Обставини, встановлені рішенням суду у господарській, цивільній або адміністративній справі, що набрало законної сили, крім встановлених рішенням третейського суду, не доказуються при розгляді інших справ, у яких беруть участь ті самі особи або особа, щодо якої встановлено ці обставини.

Постановою Одеського окружного адміністративного суду у справі № 1570/2595/2012 від 24.09.2012, яка залишена без змін ухвалою Одеського апеляційного адміністративного суду від 05.06.2013 відмовлено в задоволенні позову ТОВ КБ «Арма» (яке в ході розгляду справи замінено на ТОВ «РК Фактор») про визнання дій Першого Приморського відділу державної виконавчої служби Одеського міського управління юстиції стосовно направлення банку експертного висновку про результати визначення вартості чи оцінки майна такими, що не відповідають Закону України «Про виконавче провадження»; про скасування

постанови начальника Першого Приморського відділу державної виконавчої служби Одеського міського управління юстиції від 06.03.2012 про визнання дій заступника начальника Першого Приморського відділу державної виконавчої служби Одеського міського управління юстиції по виконанню виконавчого напису приватного нотаріуса Одеського міського нотаріального округу ОСОБА_7 № 1303 від 26.07.2011 про стягнення з ОСОБА_2 на користь банку 2284016,11 грн шляхом звернення стягнення на нежитлове приміщення, такими, що здійснені відповідно до Закону України «Про виконавче провадження»; про визнання дій Першого Приморського відділу державної виконавчої служби Одеського міського управління юстиції стосовно підготовки до проведення прилюдних торгів недійсними та зобов'язання зупинити виконавче провадження до вирішення питання по суті щодо заміни сторони у виконавчому провадженні.

В ході розгляду вказаної адміністративної справи встановлено, що Перший Приморський відділ державної виконавчої служби Одеського міського управління юстиції діяв в межах своїх повноважень та у спосіб, встановлений законом; будь-яких порушень Закону України «Про виконавче провадження» з боку державного виконавця стосовно підготовки до проведення прилюдних торгів допущено не було. Зокрема, адміністративний суд погодився з доводами органу Державної виконавчої служби стосовно чинності звіту про оцінку арештованого майна на момент передачі його на реалізацію.

Оскільки Перший Приморський відділ державної виконавчої служби Одеського міського управління юстиції та ТОВ «Комерційний банк «АРМА» беруть участь у даній господарській справі, зазначені вище обставини відповідно до положень статті 35 Господарського процесуального кодексу України повторного доведення не потребують.

Таким чином, є встановленими в порядку ст. 35 Господарського процесуального кодексу України обставини щодо відсутності з боку державного виконавця порушень законодавства під час здійснення виконавчих дій щодо проведення спірних торгів, в тому числі стосовно визначення вартості майна, переданого на реалізацію.

Підставою недійсності правочину згідно з ч. 1 ст. 215 Цивільного кодексу України є недодержання в момент вчинення стороною (сторонами) вимог, які встановлені ст. 203 Цивільного кодексу України, відповідно до якої зміст правочину не може суперечити цьому Кодексу, іншим актам цивільного законодавства, а також інтересам держави і суспільства, його моральним засадам.

Згідно зі статтями 4, 10 та 203 Цивільного кодексу України зміст правочину не може суперечити Цивільному кодексу іншим законам України, які приймаються відповідно до Конституції України та Цивільного кодексу, актам Президента України, постановам Кабінету Міністрів України, актам інших органів державної влади України, органів влади автономної Республіки Крим у випадках і в межах, встановлених Конституцією України та законом.

Враховуючи, що факту порушення прав позивача як учасника виконавчого провадження судом не встановлено, а також те, що доводи позивача про проведення спірних торгів з порушенням вимог чинного законодавства не знайшли свого підтвердження, підстави для визнання спірних торгів недійсними у суду відсутні.

За таких обставин, позов задоволенню не підлягає.

У зв'язку з відмовою в позові судові витрати згідно статті 49 Господарського процесуального кодексу України покладаються на позивача.

Керуючись ст.ст. 33, 49, 82, 83, 84, 85 Господарського процесуального кодексу України, Господарський суд міста Києва

ВИРІШИВ:

У задоволенні позову відмовити повністю.

Рішення господарського суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після розгляду справи апеляційним господарським судом.

Повне рішення складено: 21.07.2014.

Головуючий суддя

Ю.М.Смирнова

11.06.2020

Єдиний державний реєстр судових рішень

Суддя

І.М.Отрош

Суддя

Т.М.Ващенко